

NYHEDSBREV TILSYNSFØRENDE

Oktober 2017 – januar 2018

*Ved uddannelseschef for teoretisk pædagogikum
Anne Vibeke Vennerstrøm*

Temaer i dette nyhedsbrev:

- Velkommen til dette nyhedsbrev
- Kandidaternes uddannelsesforløb
- Porteføljen i pædagogikum
- Aktionslæring
- Læs mere om kandidaternes oplevelse af uddannelsen
- Næste nyhedsbrev

Velkommen til dette nyhedsbrev

Det er dejligt at kunne byde dig som tilsynsførende velkommen til dette skoleårs første nyhedsbrev fra teoretisk pædagogikum. Som chef for uddannelsen er det mit ønske, at du gennem disse nyhedsbreve vil finde information og viden, du kan bruge, når du fører tilsyn med kandidatens uddannelsesforløb. Brevet vil udkomme tre til fire gange i løbet af skoleåret, og jeg vil forsøge at tilpasse udgivelserne, så de udkommer umiddelbart forud for de tre kandidatbesøg. Hvis du i forvejen er kursusleder eller vejleder, vil du opleve, at der vil være gentagelser i nyhedsbrevene til de forskellige målgrupper. Det giver sig selv, at det må være sådan, da det er den samme uddannelse, vi arbejder sammen om at give indhold og mening for kandidaterne. Jeg håber, at du alligevel vil læse med i også dette nyhedsbrev, da jeg forsøger at målrette nyhederne de forskellige aktører.

Kandidaternes uddannelsesforløb

Ca. 600 kandidater er i år begyndt i pædagogikum. Fra en kvalitativ undersøgelse, vi foretog blandt kandidaterne sidste skoleår, ved vi, at de oplever teoretisk pædagogikum som en meget meningsfuld uddannelse – og det er vi stolte af på uddannelsen – men vi ved også, at kandidaterne oplever uddannelsen som meget komprimeret, og som en uddannelse, hvor det til tider kan være svært at honorere alle krav og forventninger i spændet mellem praktisk og teoretisk pædagogikum. Dette er vi opmærksomme på, og vi – det vil sige de fire universiteter, der i fællesskab udvikler teoretisk pædagogikum – arbejder hele tiden på at forbedre uddannelsen.

Når I besøger kandidaterne i denne tid, vil I møde dem på et tidspunkt, hvor der er ekstra meget tryk på deres uddannelse. Umiddelbart før efterårsferien deltog de i workshop 2, hvor temaet var 'evaluering', og den 6. november deltager de i workshop 3, hvor temaet er 'differentiering'. Imellem disse moduler eller umiddelbart før eller efter deltager de fleste af kandidaterne i et eller to fagdidaktiske moduler, hvorfor de kan have svært ved at nå at arbejde med den teori, de møder på modulerne, frem mod første

Besøg. Det kan I som tilsynsførende ikke gøre noget ved, og jeg skriver det blot for at gøre jer opmærksomme på, at det er en hektisk tid for kandidaterne.

Til gengæld har de bedre tid til at arbejde med de fokuspunkter, som I er med til fastslå ved besøgene, og her ved vi fra ovennævnte undersøgelse, at kandidaterne værdsætter, hvis disse fokuspunkter i det omfang, det er muligt, kobles til temaerne på teoretisk pædagogikum og eventuelt også indtænkes som en del af de aktionslæringsforløb, kandidaterne arbejder med, og som jeg vil beskrive nærmere senere i dette nyhedsbrev. Pædagogikum er en vekseluddannelse mellem teori og praksis, og hvis det skal lykkes for kandidaterne at nå til en erfaring af dette, er det afgørende, at også I som tilsynsførende er med til at indtænke denne vekselvirkning ved besøgene.

I Studieordningen for teoretisk pædagogikum, som du finder på uddannelsens hjemmeside [her](#), og i programmerne for de forskellige moduler, som du finder [her](#), kan du følge uddannelsens temaer og indhold.

Ved første besøg har kandidaterne blandt andet arbejdet med almindidaktik, læringsteori, arbejdsformer, evaluering og differentiering.

Umiddelbart efter første besøg skal kandidaterne arbejde med temaet 'netmedieret undervisning og digital dannelse'. Dette er uden tvivl et tema, som optager kandidaterne – også set i lyset af ministerens forbud mod brug af internet til eksamen. På teoretisk pædagogikum drøfter vi temaet ud fra en teoretisk vinkel, så kandidaterne bliver i stand til at reflektere over blandt andet begrebet 'digital dannelse' i perspektiv til begreberne 'kompetence' og 'almen dannelse'

I januar umiddelbart før andet besøg arbejder kandidaterne gennem to og en halv dag med 'fagenes samspil'. Her er der især fokus på 1) Projektarbejds didaktik, 2) team- og lærersamarbejde og 3) skrivning i og på tværs af fag. Modulet lægger sig i forlængelse af det arbejde med problembaseret projektarbejde og de store skriveopgaver, som flere af kandidaterne arbejder med i undervisning og vejledning omkring juletid og i begyndelsen af det nye år på skolerne.

Den 2. januar 2018 offentliggøres årets temaer for prøven i teoretisk pædagogikum. Du kan tilgå temaerne [herfra](#). Jeg vil vende tilbage til temaerne i det næste nyhedsbrev, hvor de er offentliggjort. Når jeg nævner dette nu, er det for at gøre opmærksom på datoen, og fordi opgavetemaerne er oplagte at bringe i spil ved kandidatens andet besøg.

Portefølje i pædagogikum

I pædagogikumvejledningen anbefales det, at kandidaterne samler fx deres materiale og refleksioner over undervisningen i en portefølje. I teoretisk pædagogikum sætter vi fra dette skoleår spot på, at kandidaterne ikke kun ser det som en anbefaling, men som et læringsredskab gennem deres uddannelsesforløb. Derfor beder deres undervisere dem om at gemme fx deres refleksioner i en portefølje. Vi ved, at mange skoler allerede følger vejledningens anbefaling og bruger porteføljen også i praktisk pædagogikum, men hvis det ikke er tilfældet for den eller de kandidater, du følger, vil jeg anbefale dig, at du som tilsynsførende efterspørger porteføljen. Den vil kunne hjælpe dig med at følge

kandidatens arbejde i både praktisk og teoretisk pædagogikum, samtidig med, at I fællesskab vil kunne samtale og reflektere over kandidatens udvikling og udbytte gennem uddannelsesforløbet frem mod udtalelsen.

Aktionslæring

Flere af jer vil vide, at teoretisk pædagogikum gennem de seneste år har gennemgået gennemgribende forandringer, som har været med til at skabe en mere sammenhængende og dermed stærkere uddannelse for kandidaterne. En af forandringerne er blandt andet uddannelsens didaktik, hvor de bærende perspektiver er teori-, case- og aktionslærings-perspektiverne, som Steen Beck beskriver i uddannelsens grundbog, *Pædagogikum mellem teori og praksis* (2016), hvor især siderne 34-39 er centrale i forhold til aktionslæringens metodik. Det er gennem aktionslæringen, at kandidaterne producerer deres egen cases og afprøver de teorier, som uddannelsen arbejder med. På modulerne arbejder kandidaterne med aktionerne som en del af uddannelsestiden, men kandidaterne kan også have stor glæde af, at kursusleder og vejledere går med ind i metodens faser som fx sparringspartnere i forhold til formulering af aktionsplan, observatører eller sparringspartner efter aktionen. Underviserne opfordrer til, at kandidaterne lægger deres aktioner i porteføljen, så du som tilsynsførende også kan følge dette arbejde og ved besøgene fx spørge ind til kandidatens aktioner. Hvis du har mod på det, og situationen lægger op til, kan I også ved besøgene i fællesskab analysere og reflektere over kandidatens aktioner som eksempel på, at teori og praksis tænkes sammen og som det mål, kandidaterne arbejder frem mod i både den praktiske og den teoretiske prøve.

I den tidligere nævnte kvalitativ undersøgelse af teoretisk pædagogikum blandt kandidaterne sidste skoleår spurgte vi blandt andet til uddannelsens didaktik. En af de ting, som kandidaterne entydigt udpeger som meningsgivende og motiverende er arbejdet med netop aktionslæringen, hvilket bekræfter os i, at det er vigtigt at fastholde dette perspektiv som en afgørende del af uddannelsen – også selvom den til tider kan være tidskrævende. Jeg håber derfor også, I som tilsynsførende vil bakke op om brugen af aktionslæringen, og at I vil dele jeres erfaringer med kandidaternes brug af metoden med mig og de andre aktører omkring uddannelsen, så vi i fællesskab kan blive klogere på, hvad metoden tilfører uddannelsen. Denne vidensdeling er der fx mulighed for på Pædagogikumforeningens årsmøde, der som reglen afholdes umiddelbart før den første weekend i november. I år er det den 2.-3. november, og her deltager jeg også. Jeg håber også i den sammenhæng at se og samtale med så mange af jer som muligt.

Læs mere om kandidaternes oplevelse af uddannelsen

Jeg har flere gange refereret til den undersøgelse, vi har foretaget blandt kandidaterne sidste skoleår. Hvis du har lyst til at læse rapporten, hvad jeg varmt kan anbefale dig at gøre, finder du den på UVMs hjemmeside <https://uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/skoleudvikling-og-laererkompetencer/paedagogikum/om-paedagogikum>, hvor undersøgelsen ligger gemt bag titlen "den anden rapport". Det er virkelig

interessant læsning, blandt andet fordi rapporten indeholder flere kandidatciter, og konklusionerne kan hjælpe os alle omkring pædagogikum til at blive mere skarpe på, hvad det er, vi forventer af kandidaterne, og hvad de kan forvente af os – både i praktisk og teoretisk pædagogikum.

Næste nyhedsbrev

Udkommer februar 2018. Her vil jeg skrive om forårets undervisning i de almindidaktiske moduler. Fra december vil du kunne finde programmerne for forårets undervisning på hjemmesiden, hvor du også finder links til køb af uddannelsens kompendier, hvis du vil orientere dig i dem.

Hvis du kender en kollega, der endnu ikke kender til nyhedsbrevene, må du meget gerne henvise til [pædagogikums hjemmeside](#) for tilmelding. Jo flere læsere, des flere er vi til at vide, hvordan vi sammen kan gøre kandidaternes uddannelse så god som mulig.

Indtil da vil jeg ønske dig god arbejdslyst med det første besøg i ønsket om, at du må et få et godt og udbytterigt forløb sammen med kandidat, vejledere og kursuslederne.

Ønsker du ikke længere at modtage nyhedsbrevet? Se hvordan du framelder dig her:
http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/lkv/Uddannelse/Paedagogikum1/Nyhedsbreve

Teoretisk pædagogikum drives i perioden 2014-19 af et konsortium bestående af Roskilde, Syddansk, Aalborg og Aarhus Universiteter